

KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK III.

Mindennapi életünk kapcsolata
a közigazgatással

Szerző:	dr. Szemethy Tamás
Témakör:	Munkavállalási ügyek
Az óra témája:	A munkaerőpiaci folyamatok és az állam szerepe a foglalkoztatás terén 2.
Felhasznált eszközök:	Közigazgatási ismeretek tankönyv: III. jegyzet 1.; Boronkai–Kaposi–Katona–Szárnyas: Történelem 12. OFI, 2016. 258–262.; Közigazgatási ismeretek munkafüzet; „A sztrájk mint az érdekvédelem egyik eszköze” – Társadalomismeret emelt szintű érettségi esszéfeladat, 2008. május 16.;
Kapcsolódás más tantárgyhoz:	van: Történelem tantárgy 12. évfolyam: munkavállalási ismeretek, munkaerőpiac.

Óravázlat

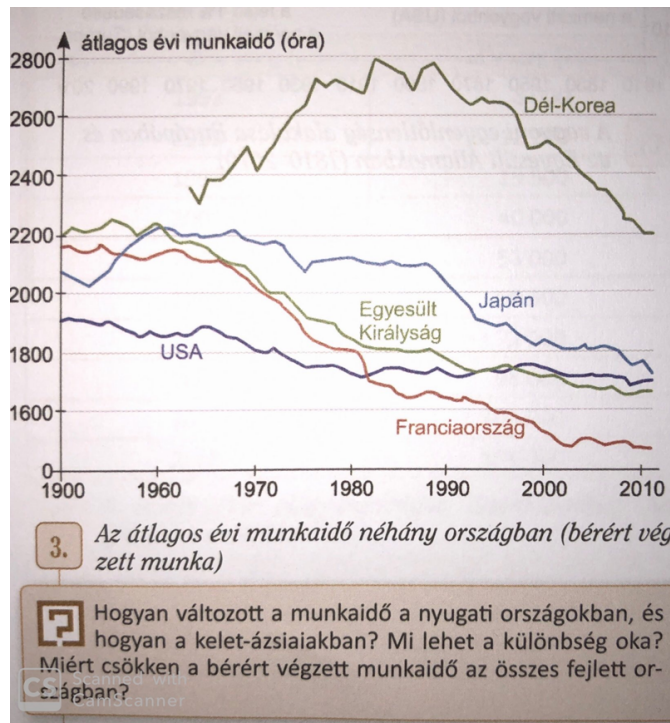
Idő (perc)	Feladat	Módszer	Eszköz
6'	<p>Forráselemzés – Az átlagos évi munkaidő néhány országban (bérért végzett munka)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hogyan változott a munkaidő a nyugati országokban és hogyan a kelet-ázsiaiakban? Mi lehet a különbség oka? Miért csökken a bérért végzett munkaidő az összes fejlett országban? 	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	7. dia; Történelem 12. 258/3.;
9'	<p>Új ismeret átadása – rögzítés változó munkaerőpiac:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gyár → határozatlan idejű → egysíkú – szolgáltatások → projekt (pl.: Hollywood-modell) – robotizáció → rutinmunkák – polarizáció 	Frontális tanári magyarázat	8. dia;
13'	<p>Új ismeret átadása – Mely munkakörök nem válthatóak ki a technikai–technológiai fejlődés további fejlődése kapcsán sem?</p> <ul style="list-style-type: none"> – emberi empátiát igénylők (orvos, nővér, pedagógus) – kreativitást igénylők (építész, művész) 	Kérdve kifejtő módszer	8. dia;
16'	<p>Új ismeretek átadása – szakszervezetek</p> <ul style="list-style-type: none"> – munkaadók fölénye – Hogyan képviselheti érdekeit a munkavállaló? Milyen feladatai vannak ezzel kapcsolatban az államnak? 	Frontális tanári magyarázat – kérdve kifejtő módszer	9. dia;
24'	<p>Forráselemzés – A munka törvénykönyve 2012.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mit biztosít a munka törvénykönyve 271. paragrafusa? Miért van erre szükség? Fogalmazd meg mit jelent a kollektív szerződés? 	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	10. dia; Történelem 12. 259/7.;
26'	<p>Új ismeretek átadása – rögzítés: közös fellépés → szakszervezetek → kollektív szerződés; sztrájk!</p>	Frontális tanári előadás	11. dia + házi feladat: „A sztrájk mint az érdekvédelem egyik eszköze” (Társadalomismeret emelt szintű érettségi esszéfeladat, 2008. május 16.)

Óravázlat

Idő (perc)	Feladat	Módszer	Eszköz
31'	<p>Forráselemzés – A szakszervezeti tagság aránya és a leggazdagabbak aránya (USA)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hogyan változik a két adat egymáshoz képest? Miért és hogyan hathat a szakszervezeti tagság aránya a jövedelemeloszlásra? 	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	12. dia; Történelem 12. 260/9.;
36'	<p>Forráselemzés – A szakszervezeti tagok aránya az OECD országokban</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mely országokban kiugróan magas a szakszervezeti tagok aránya? Mi jellemző ezekre az országokra a gazdasági fejlettség, társadalmi egyenlőség szempontjából? 	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	13. dia; Történelem 12. 259/7.;
41'	<p>Forráselemzés – A négy legnagyobb magyarországi szakszervezet létszámának változása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Milyen tendenciát mutat a grafikon? Mely változásokkal lehet összefüggésben e tendencia? 	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	14. dia; Történelem 12. 259/6.;
43'	<p>Új ismeretek átadása – szakmai kamarák</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mely szakmai kamarákról hallottatok már? – Mi lehet ezeknek a kamaráknak a funkciója/szerepe? 	Kérdve kifejtő módszer	15. dia;
45'	<p>Új ismeretek átadása – rögzítés</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szakmai kamarák szerepe és jelentősége a munka világában 	Frontális tanári előadás	15. dia;
45'	Házi feladat ismételt kihirdetése – elköszönés	Tanári közlés	esszéfeladatlap (Társadalomismeret emelt szintű érettségi esszéfeladat, 2008. május 16.);

Az óravázlatban szereplő diasor

2920

7

I. A munkaerőpiac

- munkavállaló (eladó); vállalkozások (vevők)
 - munka ára → munkabér (+ természetbeni jut.)
 - választás → személyes tényezők
- társadalmi egyenlőtlenség
- nemenkénti eltérés
- változó munkaerőpiac
 - gyár → határozatlan idejű → egysíkú
 - szolgáltatások → projekt (pl.: Hollywood-modell)
- robotizáció → rutinmunkák
- polarizáció
 - fogyasztókkal állandó kapcsolatot igénylő munkák
 - magas képzettséget igénylő → egészségügy, építészet

8

II. A szakszervezetek

- munkaadók erőfölénye

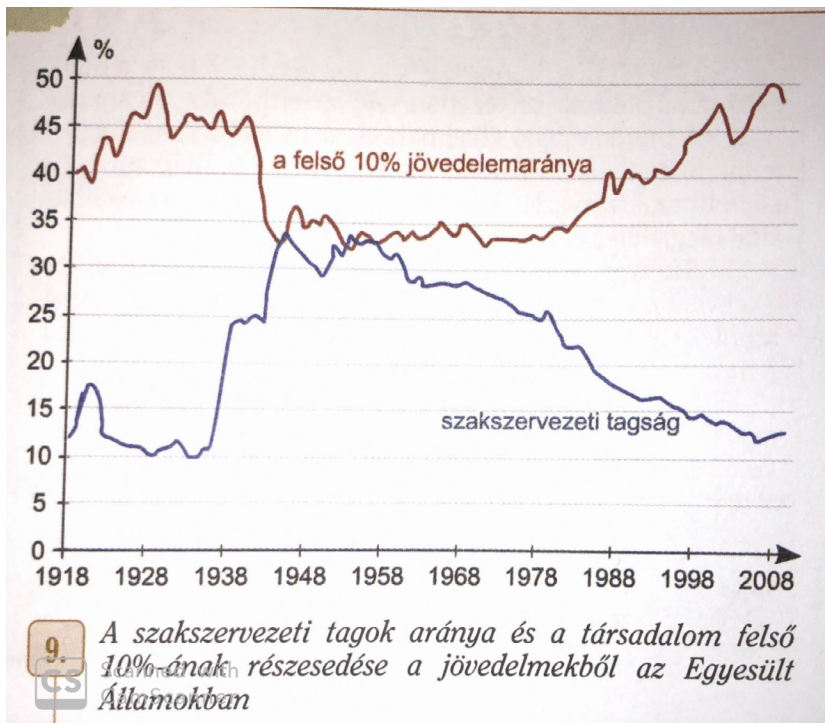
7. „271. §. (1) A munkáltató nem követelheti, hogy a munkavállaló szakszervezethez való tartozásáról nyilatkozzék.
(2) A munkavállaló alkalmazását nem lehet attól függővé tenni, hogy tagja-e valamely szakszervezetnek, megszünteti-e korábbi szakszervezeti tagságát, vagy vállalja-e a munkáltató által megjelölt szakszervezetbe történő belépést.
(3) Szakszervezethez való tartozása vagy szakszervezeti tevékenysége miatt tilos a munkavállaló munkaviszonyát megszüntetni vagy a munkavállalót más módon megkülönböztetni.
[...]

272. §. (1) A szakszervezet az e törvényben meghatározott szabályok szerint jogosult kollektív szerződést kötni.” (A munka törvénykönyve, 2012)

II. A szakszervezetek

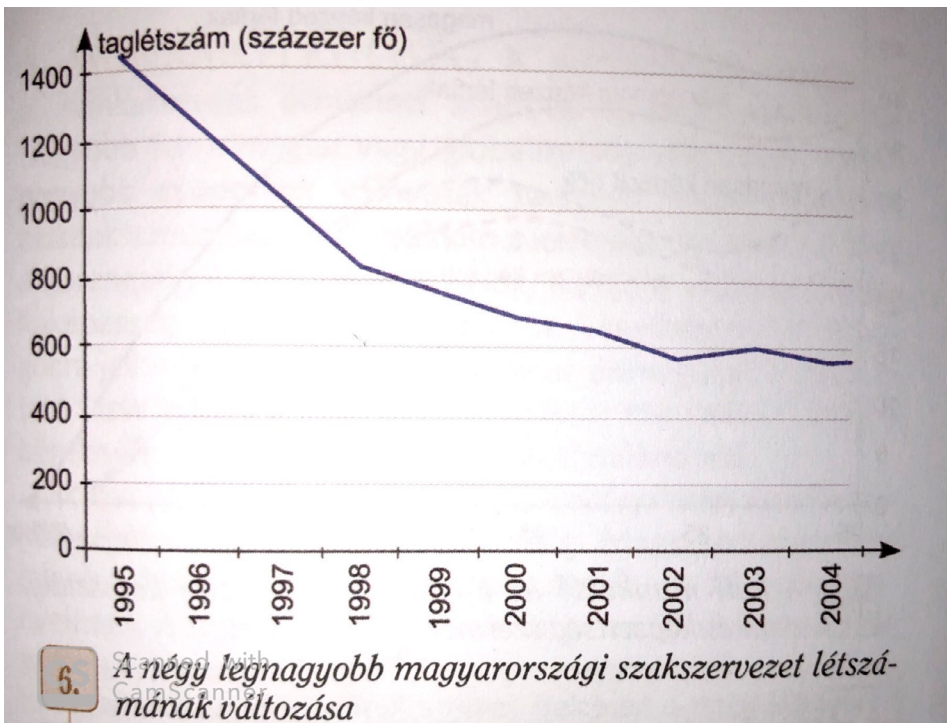
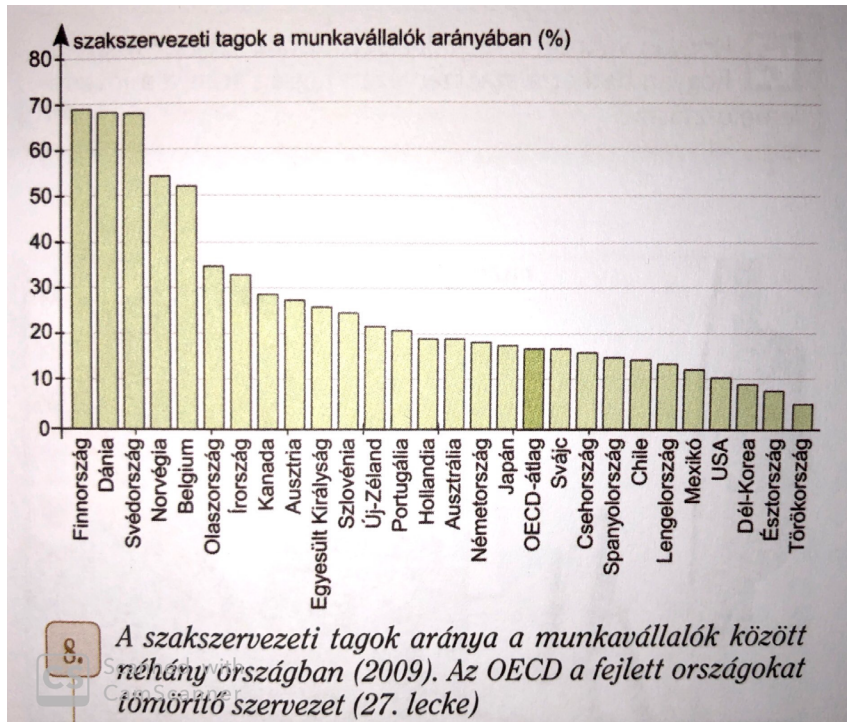
- munkaadók erőfölénye f/2,6.
 - közös fellépés → szakszervezetek → kollektív szerződés
 - sztrájk!!!! (esszé)

11

12

Eszközök/feladatok

II. A szakszervezetek

- munkaadók erőfölénye
 - közös fellépés → szakszervezetek → kollektív szerződés
 - sztrájk!!!!
- szakmai kamarák